

REKLAZCIÓS ÁRAK:

A kiadványban átvéve:	
Égési díj	10 kor.
Hagyódíj	5 "
Melyben házas korva:	
Égési díj	20 kor.
Hagyódíj	5 "
Világító pontok melléve:	
Égési díj	24 kor.
Hagyódíj	5 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
kedd utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 8.

A szerkesztőség kizárólag visszadási
vagy megrendelésre nem vállalkozik.

Hirdetvények és hirdetések a
kiadóhivatalban intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD Jan. 26

Ahol a part szakad.

Van valami fölséges abban a tragédiában, ha a folyó túl erejében át csap a partokon és végig söpri az emberek vetését. Rombolás az eredmény, sűrű sáros iszap kavargó a tomboló hullámokon, de éppen ez az iszap a vigasztalás. Egy év termése elpusztult, de évekre új erőt nyer az iszaptól a vidék.

Mikor azonban alá ázik a part és beomlik a folyóba ez utálatos. Kárt nem tesz, de elpiszkolja hosszu időre a folyót, meg fekszi ágyát s ha nem bírja elhordani a víz útjából a sár tömeget, lép képződik, miazmás pocsolja.

A mi obstrukciónk part szakadás. Alá ázott az apró érdekek hajszál csövein a nagy ellenzéki part s belé dőlt a kormányparti sekélyes vizekbe. Most csodálkoznak, hogy a kormány nem tud tovább haladni s a népszerűség fényétől ragyogó part — csak sár lett, becsülete rutul megcsappant.

A paktumos bele rogyás után pedig feltűntek a föld vakondokai és gilisztái, melyek megfurdálták a partot s pocsoljává tették ezt, mi valaha szikla volt.

Mért jött haza Kossuth Ferencz? Mióta ő ül a 48-as párt elnöki székében, azóta lágyult meg alatta ez a párt. Ő disznek tekinti a képviselőseget, hol évenként egy párszor orákulum szerű kijelentést lehet tenni, megkövetelni, hogy hallgassák, aztán hazamenni s fájó lábszá-

rait kenegetni, az elveket pedig a diszmagyar mellé akasztani, hogy jusson belőle az unokáknak is. Ha komolyan veszi valamelyik párt tag a nagy hangú kijelentést és erős akciózt kezd, akkor ismét elő áll Kossuth Ferencz s az európai modor nevében tiltakozik, majd lemond az elnöki állásról. Erre persze el kell hallgatni, hisz Kossuth ur az apja fia s amennyit nem ér ő, éppen annyit ér a neve.

Polónyi ur hogy lett totumfac a pártban? Hiszen éppen ez a párt dobta ki régi kerületéből. Ma ő az elvek cenzora. Bartha Odön irányító férfit, Komjáthy, Olay a korona tanu, Eötvös a Bánffy volt bizalmasa? Mikor nem szereltek le ezek? S mikor mutatott ajtót nekik a párt? Soha! mert ezek az urak a kapcsolatok a kormány és párt között s ezek által tettek szert, bizonyos diktatori hatalomra a parlamentben, ugy hogy ma nem a liberális párt, hanem ezek kegyelméből lehet, vagy maradhat kormányelnök valaki. Ez a helyzet az ő személyes ambíciójuk és érdekükre lehet jó, de párt szempontból demoralizáló, parlamentáris szempontból képtelenség.

Kiállhatatlan az, ha a kormány pártban vannak titkos ellenzékiek, kik a folyosón biztatják az obstrukciót üssed, bent pedig éljenzik a kormányt, míg meg nem bukik. Es utálatos az ha az ellenzéken vannak titkos kormánypartiak, kik bent esküdznek, hogy vérükkel is kivivják a nemzeti aspirációkat egyszerre alku nélkül, a folyosón pedig paktumra keresnek

formulát s együtt javítgatják Tiszával a felséges néphez intézendő győzelmi kiáltást. Egész ember pedig nincs sehol.

Hát itt szakad a part. És az nagyon mindegy, hogy az ellenzék erőszakoskodik-e vagy Tisza. Obstrukció lesz-e vagy ház feloszlatás. Mind két dolog egyformán hiba, a fő dolog az, hogy új pártok alakuljanak. Új medret vájjon a folyó, új gátat emeljen az ellenzék, mert hiába huzzák ki a sarat a partra, vissza lötytyen az.

El kell dobni a nép bolondító avult jelszavakat s a modern élet, a tiszta magyar politika követelményei szerint alakuljanak új pártok s legyenek új válaszadások.

Új levegőt, új életet! Hozsánna annak ki ezt megcsinálja, akár obstrukcióval akár erős kézzel.

P—y.

Andrássy Gyula gróf a helyzetről.

A képviselőház folyosóján tegnap érdekes párbeszéd volt **Andrássy Gyula gróf** és **Szatmári Mór** képviselő között.

A két képviselő a politikai helyzetről beszélgetett és Szatmári fölemlítette, hogy sokan Andrássy Gyula grófban nézik a jövődő miniszterelnököt.

— No én kijelentem — felelte Andrássy, hogy ez a híresztelés teljesen valótlan. A mai helyzetben nem is gondolok arra, hogy a dolgok élére juthassak, mert azt tartom, hogy anélkül, hogy ne biztosítsa magának a miniszterelnök a házszabályok revízióját, önértetes ember nem fogadhat el kormányelnökséget. Ma

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Lourdesi emlékek és tanulságok.

Irta és a kolozsvári Szent Antal gyermekmenedékház javára tartott estélyen a kolozsvári r. kath. főgymnasium dísztermében 1904. jan. 15-én fölvásta:

Dr. Némethy Gyula.

(Vége.)

De menjünk innen; hátra van a legszenvedőbb hely: a *sziklaüreg*, melynek követ mohát a Szeplőtelen Szűz tisztaságos, szűzies meztelenségű lábai érintettek. Érintettek, mert Mária a kis Bernadette előtt nem mint egy ködszerű, vagy sugarakból szőtt látomány, de mint husból vérből álló valóság jelentkezett. A kis pásztorleány ezt erősítette holta napján. A bazilika alatt, a Gave partján van a szikla, melynek egy ölnyi magasságban kezdődő, ovális üregében Mária megjelent, s melytől balra fakad a forrás, nponként 100,000 liternyi tiszta vizet ömlesztve, ott ahol 1858

előtt viznek nyoma se volt. Az ovális üregben áll a Szeplőtelen Szűz szobra lyoni szobrász, Tabisch vésőjének alkotása olyanformán, mint a jelenés, a csudás asszony állott; olyanformán, mert a legszebb, legcsudásabb szobrokat is csunyáknak találta a kis Soubirous Bernadette a valósághoz képest, melyet csak az ő tiszta szemei láthattak.

»A barlangban, írja Zichy Géza gróf, éjjel-nappal száz meg száz gyertya ég; ezek lobogó fénye kísértetiesen világítja meg a mankók ezreit, mintha csontvázak lábszárai lennének, — a *felfüggesztett halálé*. És annyira fölszaporodnak az egykori szenvedések némaságukban is megható tanui, hogy minden második év végével garmadába rakják és elégetik. Ezek az embereknek és Istennek tetsző *autodafák**.!!»

Lourdes tanulságait a Szeplőtelen Szűz írója, Lasserre Henrik, kinek főműve a lehangyolott század legelterjedtebb könyvei közé

* Lourdes. Fölvástatott 1895 decz. 8-án a Pétőfi-társaság ülésén. Budapest 1895.

tartozik, »*Episodes miraculeux de Lourdes*« című művében a következő négy pontba foglalja össze:

Első sorban szemünk elé tárul itt, a barlangnál hasonlíthatatlan fényben, az *isteni irgalom munkája* a számtalan gyógyulásokban, a test meggyógyulásában, a lélek megtisztulásában. Ez Isten maga, amint a földre aláhajlik. Ez: *Isten az emberekkel*.* A gyógyulások száma Lourdesban sok száz orvos írásbeli bizonyossága szerint egyszerűen kolosszális, minősége pedig olyan, hogy azokat természetes uton magyarázni teljességgel lehetetlen. Szétromcsolt szövetek pillanat alatt való helyreállása, tátongó sebek rögtöni eltűnése, évtizedes bénulások megszünte, szemek fekete hályog, harmadfoku tüdővész rögtöni meggyógyulása oly folyamatok, melyeknél a természetfölötti ok működése napnál világosabb. Vagy *hinni* kell itt, vagy *lemondani jözan*

* Les lettres de Henri Lasserre a l'occasion du roman de M. Zola. Avec précises justificatives, démentis, défis etc. Paris. Dentu. 9. lap.

12 havi részletfizetés mellett
létesít villamos bevezetéseket csillárokkal
együtt az

Elektrotechnikai vállalat

Nagyváradon, Kossuth Lajos-utca 11. (Füchsl-ház.)

Telefonszám: 509.

pedig erre kilátás nincs. Nem látom a kibontakozást, legfeljebb talán a választások útján.

Szatmári közbevetette, hogy nem érti, mit akar Tisza. Tegyük fel — ugymond — hogy sikerül Tiszának magát az ujonczjavaslton keresztültörni. Hát mi lesz azután. A választásban nem látok kibontakozást.

— A választás, ha lesz — válaszolta Andrássy — nem is annyira az ellenzék, mint inkább a szabadelvű párt ellen lesz, mert csak akkor lesz szerintem, ha Tisza azt látná, hogy a szabadelvű pártnak magának fogyatékos homogenitására nem támaszkodhatik. De különben magam is azt tartom, hogy a választások nem változtatnak a helyzeten.

Erdekes volt az is, amit Szatmári kérdésére a *házzabályok módosítására* mondott a gróf.

O is feltétlenül szükségesnek tartja — ugymond Andrássy — hogy az obstrukció teljesen *ki ne rekesztessék*, de igenis kívánatos, hogy *megnehezítessék* és hogy csak nagy czélok érdekében és kompakt, komoly pártok tudhassák megcsinálni.

Uj főispán.

A hivatalos lap legújabb száma királyi kéziratot közöl, melylyel ő Felső Marcs Lászlót, Hunyadvármegye alispánját ugyanezen vármegye főispánjává nevezte ki.

Képviselőválasztás.

Nagy-Kikindáról táviratozzák a Magyar Távirati Irodának: A választás teljes rendben folyik. 10 óra 20 perczig *Telecsky* Kristóf szabadelvűre 60, gróf *Zichy* Vladimir nemzeti pártira 40 és *Petrovics* Szava szocialistára 13 szavazatot adtak le.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 26.

Egy kormánypárti lap azt a hirt pattantotta ki egy intervjú alakjában (a meginter-

juvult: Kardhorbó Arpád volt szivacskereskedő és tüntetésrendező), hogy egy néppárti főur kétezer koronát ajánlott neki egy tüntetés rendezésére, mely úgy folyék le, hogy ötszáz buzavirággal díszített tüntetőt vezessen a várba, ezek kiabálják: »Eljen a Hohenzollern dinasztia! Eljen II. Vilmos!« és verjék be Tisza ablakait. Kardhorbó azonban nem vállalkozott a buzavirágos dinasztiaellenes tüntetésre. Erről a hírről sokat beszéltek ma a folyosón s mivel a katonai vitában éppen a néppárti Kovács Pál szólalt föl s ez *aljas rágalomnak* nyilvánította ki azt az állítást, hogy néppárti főur vagy akármely néppárti ember dinasztiaelleni tüntetést akart volna rendezni. Kovács Pál egyébként hosszú obstrukciós beszédet mondott, melyben kitért a vita egész anyagára és részletesen polemizált Polonyival.

Elnök: Perczel Dezső.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése és az irományok előterjesztése után

Münnich Aurél mint a véderőbizottság elnöke a bizottság által letárgyalt *1904. évi ujonczlétszám* megállapítása és ujonczmegajánlási törvényjavaslatokat s az ezekkel kapcsolatos honvédelmi miniszteri jelentéseket. Kéri azoknak kinyomatását, szétosztását és az osztályok mellőzésével annak idején napirendre tűzését.

Elnök: A beterveztett véderőbizottsági jelentések ki fognak nyomtatni és a törvényjavaslatokkal annak idején napirendre tűzetni. Következik napirend szerint

az ujonczmegajánlási javaslat

folytatólagos tárgyalása.

Kovács Pál: Hosszasan foglalkozik a vele történt azon esettel, hogy beszédének más napra való halasztására irányuló kérését az elnök nem teljesítette.

Elnök kénytelen félbeszakítani a szónokot, mert a tárgytól eltért, egyben újból hangsúlyozza, hogy szabálytalanság nem történt az elnökség részéről, mikor Kovácsnak a kérését nem teljesítették.

Kovács Pál röviden csak annyit jegyez meg, hogy az ő feljegyzése szerint szabályellenesen járt el. Azután foglalkozik az ujonczmegajánlási törvényjavaslattal, melyet, habár

67-es alapon áll, el nem fogadhat, mert ő egy oly hadseregnek egy fillért sem szavaz meg, mely sem szellemében, sem cselekedeteiben nem felel meg a magyar nemzet kívánalmának.

Szóvá kell tennie egy félhivatalos lapnak az eljárását, melynek mai száma egy intervjút közöl, melynek során Kardhorbó Arpád elmondja, hogy ő egy kétezer koronával bélelt levelet kapott — hogy kitől, azt elárulni nem fogja — melyben arra kéri, hogy rendezzen ezzel az összeggel a Hohenzollern-ek érdekében tüntetést. A nevezett lap a »klerikálisoknak« tulajdonítja ezt az örült dolgot. A leghatározottabban tiltakozik ilyen inszINUÁCIÓK ellen.

Beszél a 67-es alap megingásáról és hivatozik Apponyi Albertre, ki kilépett a szabadelvű pártból, mert annak megingását látta.

Sándor Pál rendreutasítása.

Kaas Ivor báró: Halljuk! Ne kaszinóznak!

Sándor Pál: Semmi köze hozzá. (Zaj balról.)

Kaas Ivor: Igenis közöm van, hallani akarom a szónokot. (Elnök csönget.)

Buzáth Ferencz: Igaza van Kaasnak!

Kaas Ivor: Hagyják el a bürzét! Ne bürzözzenek!

Sándor Pál: Kaas megbolondult.

Lovász Márton: Micsoda beszéd ez?

Kaas Ivor báró: Utasítsa rendre az elnök. (Zaj.)

Zichy Aladár gróf: Ez már csak mégsem járja!

Elnök (Hosszasan csönget): Nem hallottam a közbeszólást, majd a beszéd végén a gyorsírói jegyzetéből fogok róla meggyőződést szerezni.

Kaas Ivor báró: Azt mondta, hogy bolond vagyok. (Zaj.)

Sándor Pál: Amit mondtam, az igaz és fenntartom. (Viharos zaj a néppártion. Kiáltások: Rendre! Rendre!)

Kaas Ivor (dühösen felugrik): Hát elnök ur a dolog úgy történt: *Sándor* Pál azt mondta, hogy bolond vagyok! (Dörölgés, zaj, elnök csönget.)

Zichy Aladár gróf: Tessék rendreutasítani *Sándort*!

Elnök: En nem ballottam, mit mondott a képviselő ur.

eszünkről. A hipnotikus magyarázat, kétségbeesett erőlködés itt, ahol nem holmi funkcionális zavarokról, de szétroncsolt szövetekről és szervi bajokról van szó. A nagy ideggyógyász *Charcot* soha sem ment el *Lourdesba* s vele együtt sok hitetlen orvos még csak meg sem merték vizsgálni a lourdesi eseményeket, sem a *Bureaux de Constatations* gyógyulási referádáit. Ez az első tanulság.*

Másodszor, folytatja *Lasserre*, szemünkbe ötlök a keresztény nép mozgalma, imádsága *főlséges szárnyalásaival*, avec ses sublimes élans. Ez a föld menete, zárandoklata, mely az ég felé emelkedik. *C'est la marche de la terre. s'élèvent vers le ciel. Ez: az emberek Istennel.* »S ime, új csudáról kell beszélnem. A párisi szalonok elkényeztetett marquis-a, kinek gyöngye testét a pehely is megnyomja, aki csak illatos légkörben élhet s egy pattanás láttára elájul, ez az elkényeztetett asszony ott hagyja palotáját, elmegy *Lourdesba* és feké-

* Boissaire. Lourdes. Histoire medicale. 1858—1891. Paris. Victor Lecoffre. 1891. Ez érdekes mű fejezeteiből, melyet azóta magyarra gondoltam Dr. Haiczl Kálmán fordított le, kiemeljük a következő fejezeteket: Clinique de Lourdes. Comment on constate un miracle. Les poitrinaires a Lourdes. Cancers. Tumeurs. Fractures. Plaies et caries. Maladie des yeux. Maladie de l'estomac. etc. A magyarországi betegek gyógyulásaira vonatkozólag: Dr. Ackerl. A lourdesi boldogasszony. Ford. Gladich. Győr 1892. 152. l. Dr. Purk Iván. Lourdes. Budapest. 117. l. Érdekes ez utóbbiak közül *Gudenus Gizella* bárókisasszony gyógyulása.

lyes beteget ápol. A nagyanya leányával és unokájával együtt, a hat százados főnemesség 3 generációja beáll szolgának, az utszéli koldust szolgálja. A Jockey Club tagja, a kicsapongó vicomte, kiról azt hinnők, hogy semmiért se hagyná el clubját, turtját, kék zubbonyt ölt, sorszámot kap s megragadja a hordágy durva rudját, beteget hord s megtoldja ősi nevét sebb czimmel: *brancadier de Notre Dame de Lourdes*, »a lourdesi Boldogasszony hordárja.« *Lourdes* a szegényt, gazdagot, műveltet és bárdolatlant, hatalmast és tehetlent egyesítő színarany keresztény szeretet tanója . . .

Harmadszor látnivaló *Lourdesban* ugymond *Lasserre* az emberi mű, a dolgok szervezete, azok keveréke kik Istent szolgálják s kik Istent fölhasználják *le mélange de cenn, qui servent Dieu et de ceux qui se servent de Dieu*, a világ szelleme és Istené, a szent papok és a szentély kufarai. *Az a föld szemben az éggel; ez az ember önnönmagával, C'est l'homme, avec lui même.* Mi a magunk részéről legalább a szentély közelében semmi vizsgálást nem tapasztaltunk; de tudjuk, hisz ez elkerülhetlen emberi dolog, hogy vannak akik méltatlanul élnek és viselik magukat a szent helyen.

Van ennél szomorubb. Erre vonatkozik a negyedik tanulság. Elénk táruul negyedszer

* Dr. Zichy Géza i. m.

ugymond *Lasserre* az ellenséges munka, a hitetlen, a szektárius harca, amely iparkodik lerontani, amit a *Szeplőtelen Szűz alkotott, a tudatlanok és gonoszok küzdelme, la guerre des ignorants et guerre des pervers, az üldözések és rágalmak harca. Ez a föld, amely megakarja fenyegetni az eget: ez az ember Isten ellen. C'est la terre noulans menacer le ciel; c'est l'homme contre Dieu.* Megkezdődött ez a harc akkor, midőn a kis Bernadettet és a jámbor ájtatoskodókat a barlangtól távol akarták tartani, midőn bedugaszolták a csudaforrást, s csalásnak nyilvánították az egész mozgalmat, folytatódott midőn a hallucináló elmélet előrántásával lelkibetegnek iparkodtak föltüntetni Bernadettet már mint nevers-i zárdaszüzet, végre a hivatalos tudomány mai szajkómódra ismételt hipnotikus magyarázatával, mely a lourdesi események igen csekély részének szolgálhatna magyarázatául. *Lourdes* leghírhedtebb támadója mégis a szennyirodalom feje, a francia művészet hírhedt szegénye *Zola* Emil. A Dreyfuss-ügy óta az egész keresztényellenes sajtó, mint az igazság törhetetlen bajnokát iparkodott föltüntetni őt, kinek irodalmi munkája legenyhébb kifejezéssel élve valóságos *megragalmazása* a francia nemzetnek s általában véve az emberiségnek. *Lourdesi affaire-je klasszikus példája a perfidiának, a képmutatásnak és a futásnak az igazság elől.* Midőn a kis Bernadette szülőházát meglátogatta, a fizikai és erkölcsi szenny írójának köny csillogott szemében. Mélyen meg

Sándor Pál: Azt mondtam, hogy Kaas megbolondult, s ez igaz! (Nagy zaj.)

Elnök: Képviselő urat ezért rendrentasitóm. (Helyeslés.)

Kaas Ivor: Ez a felekezeti politizálás!

Sándor Pál: Menjen az Alkotmányhoz!

Kaas Ivor: El is megyek. Maga meg elmehet az Ezenlőséghez!

Elnök (hosszan csenget): Csendet kérek! Képviselő ur folytassa beszédét.

Kovács Pál: Pitreich beszédével foglalkozik. Kimutajja, mennyire sérelmes passzusokat tartalmaz ez közjogunkra nézve. A miniszterelnök válasza nem elégítette ki a magyar közvéleményt. (Ugy van! a balon.) Attérve a Derschatta-féle javaslatra, hosszan fejtegeti annak közjogi vonatkozásait, amelyek ellentétük irányulnak.

Majd áttér Polonyi beszédére, melylyel hosszasan polemizál.

A válság.

Egy évi obstrukció után a helyzet külszíne szakasztott olyanak mutatkozik, mint amilyen egy évvel ezelőtt volt. Készül ismét kettős válság: a parlamenti állandó válság mellé kormányválság is

Es ez nem baj, mert addig, míg kormány van, mely gondoskodik a hadsereg szükségleteiről, addig Bécsben édes keveset törődnek a parlament bajaival; mihelyt azonban nincsen szolgálatkész végrehajtó közeg, mely katonákat és pénzt szállít, kénytelenek a kormányválság okaival is foglalkozni és az új kormányt esetleg oly felhatalmazásokkal utnak eresztetni, melyek az ország rendjét és nyugalmit is meg-
hosszák.

Idehaza hiába keresik a megoldást, ha politikusainknak nincsen bátorságuk Bécsben őszintén beszélni vagy épenséggel abba a hibába esnek, melybe Tisza István esett, hogy alálicizálta a többi jelölteket és vállalkozott a rend helyreállítására, anélkül, hogy egyetlen engedmény iránt biztosítéka volna.

Tisza kudarcza kissé kinyitotta a bécsiek szemét és most már odafent is azon gondolkoznak, hogy újabb információkat kellene beszerezni. Kluen-Héderváry legújabb kihallgatása már ennek a megtérésnek következménye.

A jövő hónap — a delegációk működésének befejezte után — meg fogja hozni a formális kormányválságot és az újabb kihallgatásokat. A meghallgatandók nevei — legalább az a névsor, mely most kering — igazolja, hogy Bécsben Tisza elejtése után mégis csak tiszta bort akarnak; ott van a névsorban **Wekerle, Apponyi, Széll, Andrássy és Zichy** János. A politikai messzelátók már annyira vannak, hogy kabinettet is kombinálnak, még pedig ugynevezett koalíciós kabinettet, melyben két ellenzéki párt, az Apponyi-párt és a néppárt is helyet foglalna. Széll vagy Apponyi elnökléte alatt az említett politikusok mind benne volnának a kabinetben. Szóval elérkeztünk oda, ahol a nyáron kellett volna már lennünk.

UJDONSAGOK.

TAJEKOZTATO.

Jan. 31. Szigligeti társaság matinéja.
Febr. 2. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Febr. 14. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Febr. 25. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Márcz 10. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Márcz 24. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Apr. 14. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye.
Prohászka Ottokár dr. szónoki beszédével (estély.)

* **Pályázat plébániára.** A tegnap megjelent püspöki körlevél két plébániára hirdet pályázatot: a **derecskeire** és a **magyar-cségeire**. Amanak kegyura herczeg **Eszterházy** Miklós, ennek pedig **Korda** Andor csékei földbirtokos. Az illető kegyurhoz czimzendő pályázati kérvényeket febr. 15-ig kell beküldeni az egyházmegyei hivatalhoz.

* **A villamos csoda.** Nagyvárad város székházában tegnap mutattak be egy új találmányt, a villamos világítás terében, amelyet úgy lehetne jellemezni: a villamos fény Auerje, a mely a versenyt hatalmassá és erőssé teszi. Ez a Nersz-féle szabadalom. A mostani villamos körítéknek az a hátránya, hogy csak légmentesítve világítanak. Az új találmány szabad levegőn is ég és pedig óránként 56 hwatt áram fogyasztással 60 gyertya fényt ad, úgy, hogy szabad szemmel alig lehet belenézni. A

Nersz-szabadalom különben egy platinafonál, amelyet az áram keresztülhevít. Ezideig nincs forgalomban a találmány s most fogja kipróbálni **Bordé** Ferencz főjegyző, hogy mennyi ideig tart egy égő, mert ez adja meg a használatosságának az értékét.

* **Katonák összeesküvése.** Budapesti tudósítónk távirata szerint tegnap a következő évél érkezett a képviselőház elnökéhez:

Nagyságos **Perczel** **Desső** elnök urnak!
Helyben.

Alkotmány-utca.

Nagyságos elnök ur! Bátorodom értesíteni, hogy a lovasságnál több 3 éven túl szolgáló katonák összeesküvést követtek el, melyben elhatározták, hogy több ellenzéki képviselő ellen merényletet fognak elkövetni, mertők az oka, hogy a katonák tovább három éven túl a laktanyába slynlődnék azt magyarázta nekik egy hadnagy a dolog annál is figyelemre méltó, mert egy katonának birtokába van a képviselők lakás jegyzéke.

Egy katona.

Nagyon kérdéses azonban első sorban az, hogy valóban a katonák köréből eredt-e ez a levél. Legalább is kétséges.

* **A vízműtelep üzeme.** A bihari szénbánya és villamosági részvénytársaság erősen forszirozza, hogy Nagyvárad város a villamos és vízműtelepén a bodonosi barnaszenet használja az üzemhez. A villamos telepen már próbafűtést eszközöltek, most pedig azt kéri, hogy a vízvezetéki telep egy kazánjának tüzelőjét átalakíthassa s próbafűtést rendezhesse. **Kószeghy** József városi főmérnök előterjesztést tett a tanácshoz, amelyben ellenzi a kérelem teljesítését. A Coriwallgépek kis méretű fűtő terét nagyobbítani nem lehet s így a bodonosi szén nem alkalmazható. Különben is csak olyan átalakítás lenne megengedhető, amely könnyen visszaállítható. Erre nézve biztosítékot kellene letenni. Ez idő szerint sem az átalakítás, sem a próbafűtés nem engedhető meg, különösen mert sem tervet sem biztosítékot nem nyújtott be a részvénytársaság. A próbafűtés a villamos telepen sem vált be a bodonosi szénrel.

voltam indulva Lourdesban, de sehol ennyire, mint itt, mondá Lasserrenék. Ime ez a hely, ahonnan az egész dolog kiindult. Ez Betlehem! ez a jászol! Minő kiindulási pont és minő eredmény! Ez csudás!

További beszélgetése folyamán **Bernadette** ugymond nem volt sem hazug, sem hallucináló, képzelődő! Ő eszköze volt ama nagy fölöttünk valónak, aki az emberi lét fölött uralkodik. *Ille fut l'instrument de ce grand an delà qui domine l'existence humaine.* Midőn **Chaignon** Amália, kinek hat éves sebes csontig ható sípfekélye, mely miatt jární sőt harisnyát felhuzni is képtelen volt, egy pillanat alatt eltűnt, Zola szemei előtt gyógyult meg, bámulva kiáltott fel: *hiss ez valóságos csuda!* Lasserretől búcsuzva Lourdest a hit, a reménység, a vigasztalás, a gyógyulás tanyájának mondotta, a világ oázisának, melyre szükség van az önzés századában. Végre ünnepélyesen megígérte Lasserrenék, hogy könyve semmit olyast nem fog tartalmazni, ami a legcékélyebb dologban is sérthetné Lourdes barátjait.

Zola már ekkor futott Lourdesból, az igazság elől. Hiába kérték az orvosok, hogy látogassa meg a *Bureaux des Constatations*-t,

* Les lettres de Henri Lasserre stb. 38. lap. Colin. Ce que pense Henri Lasserre du roman d'Émile Zola. Paris. 31 kk.

hogy maradjon még: a *Nána* szerzője nem érezhette magát jól a *Szeplőtelen Szűz*, diadalainak színhelyén.

Valóban az igazság mellett, melyet elég tisztán látott, tanúságot tenni; ehhez heroikus elhatározás lett volna szükséges. Beismerni, hogy Lourdes a természetfölötti, az isteni kegyelem csudáinak színhelye, annyi lett volna mint megtagadni mindazt, amit eddig hirdett: az elméleti és gyakorlati materializmus érzéki gyönyörök szolgálatában álló bölcsészetét; a lourdesi barlangból *Je suis l'immaculée conception* mellett e szózat is hangzott *penitence, penitence:* bűnbánat, bűnbánat! mert Isten azért gyógyítja a testet, hogy a lélek megtisztuljon; beismerni az igazságot annyi lett volna, mint nyolczéves bűnbánat kötelezettségét vállalni magára, mint *társadalmi gonosztévőnek* ismerni el magát, ki eddig a test evangéliumát hirdette; végre beismerni az igazságot annyi lett volna, mint megállítani azt a szennyes forrást, melynek hullámai aranyat hőmpölygettek egy lelkiismeretlen író fényes és irigyelt existenciájára! Azonban Zola, kit az igazság bajnokának

* Reconnaître comme surnaturels et divins les événements de Lourdes, c'eût été déclarer, qu'il y a un Dieu, une morale, un religion... C'eût été à cette lumière, montres et mettre en relief la démenace et l'ignominie de notre long labeur de corruption; c'eût été en un mot, renier tout notre passé, brûlant publiquement ce que nous aviez adoré, adorant

hirdetnek, hogy mily joggal, Lourdes eléggé megvilágítja, Zola nem tudott hazudni sem Lourdesról úgy, hogy az igazság látszatával birjon, amit mond. Nem is szólva a nyilvános dementik egész seregéről, melyre érdemlegesen válaszolni sem volt képes: ez az ember ugymond **Zichy Géza**, meg volt hatva, meg volt rendülve, de nem merete leírni azt, amit szíve érzett; azt írta amit *érdéke* parancsolt, hogy írjon. Még fatálisabb, amit dr. **Moncoques** a párisi fakultás és orvosi akadémia tagja, ki szintén jelen volt Lourdesban, midőn Zola ott időzött, a regény czáfolata közben kimutatja, hogy több gyógyulási eset még Zola elbádosában is határozottan csodásnak tartandó.*

Valóban m. t. hűlgyeim és uraim, Lourdes a maga gyógyulásaival a legnemesebb, leg-

que vous aviez brûlé! C'eût été pour employer le mot consacré, vous convertir. D'autres l'ont fait; vous pouviez le faire. Mais notre conversion impliquée la nécessité de supprimer, sans tarder une heure, le fleuve de corruption, d'empoisonnement, que depuis vingtans, les tristes oeuvres de votre jeunesse et de notre âge mûr n'ont cessé de déverser sur notre pays qu'elles déshonorent. Or ce fleuve de boue roule d'incessantes paillettes d'or. En décréter l'arrêt soudain, c'eût été la perte de quatre vingt on cent mille livres de rentes. Les lettres stb. 45-47. ll.

* Az egész Zola kérdésre rendkívül érdekes világot vet Zoltvány Irén pompás értekezése: Zola naturalizmusa és Lourdes cz. regénye. Kath. Szemle 1895. 37-213-358. ll.

* Uj golyóálló pánczél. Mint Bécből írják, Koibl A. J. új golyóálló pánczél talált föl. A pánczél teljesen fölfogja a merőlegesen lecsapódó löveg erejét. A pánczél közvetlen egy üveglap elé állították és nagyon közelből lőttek rá. Az üveglap a pánczél mögött sértetlen marad. Más kísérletnél egy jelentővő egyén kezét a pánczélra tette. A pánczélra leadott lövéseket csak mint gyöngé rázkódásokat érezte. A pánczélhoz ütődő lövegek különös elváltozásokat szenvedtek. Az aczélburok teljesen szétlöpődött, az ólom pedig apró darabokra mállott. A pánczél 2 és egy negyed kiló súly mellett 400 méterről még teljes biztonságot nyújt. Anyaga könnyen előállítható és olcsó. Tettek lőpróbákat 60 fok elhajrással is s az eredmény ugyanolyan kedvező volt, mint a merőlegesen lecsapódó lövéseknél.

* Erdélyi Károly temetése. Néhaj Erdélyi Károly nyug. káptalani főfelügyelő temetése ma délelőtt lesz. A hült tetemeteket délelőtt fél 10 órakor halottas kocsin szállítják be az elhunyt nagy-ürögi pusztajáról Nagyváradra. Az aradinton levő várnál dr. Vucskics Gyula plébános beszenteli a holttestet s a gyászmenet a Szent László templomba vonul, ahol 10 órakor a gyászmisét és utána a temetést Felser Antal apát-kanonok végzi segédlettel. Az elhunytat az őssi-i sirkertben helyezik örök nyugalomra. Erdélyi Sándor volt igazságügyminiszter, val. b. titkos tanácsos, az elhunyt testvére, családjával tegnap délben Nagyváradra érkezett, hogy részt vegyenek a temetésen.

* Az árviz ellen. A tavaszi olvadások rendszeren árvizet bocsátanak a hegyekről az alantabb fekvő területekre. Az idén, mint halljuk, nincsen annyi hó a hegyek között sem, mint más éveken, ha csak a tél még hátralevő része nem válik ismét havassá és zordonná. A földművelésügyi miniszter azonban már kibocsátotta évenként szokásos körrendeletét, melyben felhívja a hatóságokat, hogy az esetleges tavaszi áradásoknál szükséges védelmi intézkedésekről már most gondoskodjanak.

* A zeneiskola hangversenye. A nagyváradi zenekedvelők egyesülete által létesített és fenntartott nyilvános zeneiskola XV-ik, a jelen tanévben első hangversenyét 1904. évi január hó 31-én vasárnap délután 3 órakor az egyesület helyiségében (Nagy-piacz-tér, közs. polgári fiúiskola-épület, II. emelet 31. ajtó.) rendezi, melyre a zenekedvelők egyesületének tagjait és a t. szülőket ez uton is tisztelettel

dicsőbb erények gazdag és társadalmi szociális megnyilatkozásaival az örök természetfölötti rend bizonyítéka mindenki előtt, aki jóakarattal, s a következményektől vissza nem riadó igazságszeretettel vizsgálja multját és jelenét. E természetfölötti erkölcsi rend két magasztos női eseményt ismer, az anya és a szűz, a keresztény anya és a zárdaszűz ideálját, melyet a szociálizmus és a feminizmus magát a természet örök törvényét is felforgató iránya adáz hevességgel ostromol.* Nos, aki a csudás barlangból fakasztott forrással testi és lelki kegyelmeinek fogyhatatlan kincseit osztja: szelplőtelen tiszta szűz, de egytuttal tisztaságos anya, irgalmasság anyja földi gyermekeivel szemben s így Lourdes a szociálizmus és a tulzó feminizmus természetellenes támadásával szemben dicső és hatalmas apotheosisa, megdicsőülése a kettős örök női eseménynek, ideálnak: az anyaságnak és szűzességnek!

* Még Bródy Sándor is visszaretten az anyai és szűzi hivatás olynemű szidalmazásától, mint aminőt Száz Zoltán (vajjon hogy hívták azelőtt?) a „Fővendő” a lipótvárosi műkedvelő szalon szociálisták lapja jan. 3-iki számában a szociálizmus no meg az evolúció nevében végbevisz.

meghívja az igazgatóság. Beléptidij felnőtteknek 60 fillér, gyermekeknek 40 fillér. A zenekedvelők egyesületének tagjai és a zeneiskola növendékei beléptidiját nem fizetnek. A hangverseny műsora a következő:

1904. Január hó 31.

1. Beier R. op. 17. „Rose des Alpes” Romance; Zongorán előadja: Sztankovics Irénke.
2. Beriot Ch. „Két gyakorlódarab” zongora kíséret mellett hegedűn előadja: Zsigó György.
3. Abt. Fr. op. 137. „Jó éjt kedves gyermekem” Gute Nacht, ou mein herziges Kind.) Gordonkán előadja: Mihelffi Albert, zongorán kíséri: Réz Klára.
4. Dussek J. „Sonatine” Zongorán előadja: Almozdy Teréz.
5. „Magyar dalok” czimbalmon előadja: Bodnár Gizuska.
6. Mazas J. „Trio” előadja zongorán: Katona Jolán, hegedűn: Weinmann Iszó, Gordonkán: Réz László.
7. Singeleé J. B. op. 94. „Il. Trovatore-Fantasia.” Hegedűn előadja: Aczél Ferike, zongorán kíséri: Komlóssy Ilonka.
8. Beethoven L. „Nagy szepített” (második és utolsó rész) Zongorán 4 kézre előadják: Mazalik József és Mazalik Nándor.

* Gyilkosság az országuton. Rejtélyes, régi bosszúból eredő orvtámadás áldozatául esett vasárnap éjszaka Czigány Péter kisterpesi lakos. A szomszéd faluból gyalogszerrel igyekezett hazafelé, s utközben cserjés, bozótos úrtáson kellett átcsapnia. Amint a járatlan ösvényre fordult, egy beburkolózott alak ugrott elő s torkon ragadta. Heves dulakodás közben a támadó késével oldalba döfte Czigány Pétert. A súlyosan sebesült embert az orvtámadó otthagya a bozótban s elmenekült. Czigány Péter súlyos sebével nagynehezen bevászorgott a faluba s az orvoshoz ment segítségért. Súlyos sérülései életveszélyesek. Belső elvérzés fenyegeti. A csendőrséget legott értesítették az esetről s tegnap sikerült is a magyar-csékai csendőrségnek Kotucz Floare személyében a támadót elfogni. A magyar-csékai főszolgabíró telefonon értesítette a nagyváradi kir. ügyészséget s innen kellő intézkedések történtek a vizsgálat megindítására.

* A villamos áram átalány-ára. A nagyközség még mindig nincsen kellőleg tájékozva a villamos áram áráról; ez a körülmény, attól tartunk, bizalmatlanná teszi a közönséget. A villamos mű felügyelő bizottsága, mint értesülünk, már megállapodásra jutott a villamos áram átalány-áaira vonatkozólag. E szerint:

a kávéházak, vendéglők, péküzletek s más olyan üzletek, amelyek éjjelén tul nyitva, illetve üzemben vannak, gyertyánként és évenként 4 korona; ivlámpánál hectowattontként és évenként 115 kor.; —

üzleti kirakatoknál gyertyánként és évenként 1 kor. 20 fillér, ivlámpánál hectowattontként és évenként 34 korona; —

holtok belső berendezése és kisebb lakások számára gyertyánként és évenként 2 korona, ivlámpánál hectowattontként és évenként 57 korona; —

motorokhoz, amelyek télen reggel 7 órától este 4 óráig, nyáron reggel 6 órától este 6 óráig vannak üzemben, lóerő és évenként 300 korona; —

motorokhoz, amelyek éjjel-nappal üzemben vannak, lóerőnként és évenként 400 kor.; — ventilátorok számára lóerő és évenként 240 kor.; —

pinceszék világításánál, ha télen reggel 7-től

este 4 óráig, nyáron reggel 6-tól este 6-ig használják, gyertyánként és évenként 1 kor. a villamos áram egységára.

* A rétsági postarablás. Ebben a rejtélyes és kegyetlen gyilkosság-ügyben a társadalom még mindig nem kapta meg az elégtételt: a tettesek még mindig nem kerültek kézre. A rétsági, gyarmati és váci csendőrségek ugyan fáradsággal nyomoznak a gyilkosok után, de eddigelé bizony nem sikerült kideríteni a gyilkosokat. Az éjjel végre érkezett egy távirat Váczi-ról a budapesti reggeli lapokban, hogy a váci csendőrség Bodroggyai György Istvánt letartóztatta, akit Váczi-ról a Lóhuscárda tulajdonosának ismernek. A csendőrség sok terhelő körülményt állapított meg a csárdás személyét illetőleg, úgy hogy letartóztatása szükségesnek látszott. Bodroggyai valamikor a fővárosban a Ferencz-utca 17. számú házban volt korcsmáros. Vad természetű, nagyindulatu és sötét szándéku ember, akit vadsága miatt még most is emlegetnek a Ferenczvárosban. A váci csendőrség Bodroggyai György letartóztatása alkalmával annak házában megtalálta a feszítővasakat, a melynek segélyével a gyilkos a postaládát kifeszítette. Bodroggyai mindent tagadott és nehéz lesz rábizonyítani ezt a gyilkosságot, amely úgy látszik, épp úgy fuledésbe fog merülni, mint a tíz év előtti rétsági postarablás, amelynek tettesei még mindig nem kerültek hurokra.

x A „BIHAR” kávéházban ma este Rácz Laczi (az öreg Rácz Pál 36-k fia) és zenekara zeneestélyt rendez. Kezdeté 8 órakor, belépti-dij nincs. 613.

x Igen czélszerű, a vevőközönség előnyeit szolgáló ujtása a Spitzer Testvérek cégének, hogy hazai vászon gyárak legjobb produktumait összpontosította divatruházában, hol csak megbízható jó áruk kerülnek forgalomba, olcsó gyári árak mellett. Mai számunkban közzétett hirdetésére tisztelt olvasóink figyelmét felhívjuk annyival is inkább, mert e czéget szolid és megbízhatónak ismerjük. 608

x Művészet az Emke kávéházban. Ma, szerdán este Schreyer S. hegedűművész a Hamza zenekar kíséretével az Emke kávéházban hangversenyt rendez. Az élvezetes estre felhívjuk a t. közönség figyelmét.

IRODALOM.

A burok és angolok harcza Dél-Afrikában, ámbár a mi napjainkban szokatlannak és újnak tűnt fel, tulajdonképen majdnem évszázados s a mi napjainkban lefolyt harczen nem első, hanem az utolsó és befjzódó küzdelem volt. A mint az angol elem szaporodott, az angol nyelvet tették hivatalossá s a bíróságokban sem engedtek már helyet a hollandusnak. Még jobban elkeserítette a boerokat, kik egymástól távol, nagy majorságokban üzték a gazdálkodást, a rabszolgák felszabadítása. Ezért kárpótlást kaptak ugyan, de azt kevesselették és a rabszolgák helyett azon a néptelen vidéken nem igen kaphattak mezei munkásokat. Az is bántotta őket, hogy az angol kormány igen barátságosan bánt a kafferékkal, kik ellen, mint farmjaik gyakori megtámadói ellen, ő: mindig készen voltak az irtó háborúra és az angolok ezen eljárását úgy magyarázták, mintha a vadakra akarnának támaszkodni ő ellenük. Mundezen okból körüb-lül 1837-ben 10,000 boer kivándorolt új hazát keresni, távol az angoloktól Natálban. Eleinte független kztársaságot alkottak, de már 1843-ban ismét kénytelenek voltak elismerni az angol felfedését. It sem volt tehát nyugtuk. Egy újabb kivándorlás hűvösebb, az európaiakra nézve

kellemesebb tróományokba vezette őket, az Orange és Vaal folyók mellé, hol egy ideig független nemzeti létnek örvendhettek.

Most már egy látszik, ennyi munka és viszontagság után a kérdés örökre be van fejezve és az angol fenhatósággal együtt biztonság és béke is költözik a sivatár földre.

A Nagy Kápos Világtörténet most megjelent 205. füzet a búrokkal foglalkozik.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyúttal a kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

SZINHÁZ.

Frizzo.

Napok óta hirdetik a plakátok Nagyváradon, hogy jön a híres Frizzo! Nagydobbal szólt mindenik plakát s eddig ahhoz voltunk szokva, hogy a nagydob belső tartalma ép oly nagy üresség; most azonban örvendetesen csalódtunk.

Frizzo boszorkánymestere a reklámnak; de annak is, a mit bemutat.

Nemcsak ügyes ember Frizzo, hanem van egy tulajdonsága, ami művészsé teszi: művészség a mimikában. Így aztán két oldalról csodálhattuk: mint valószínűsítő bűvészt, aki az áltöltözködés terén mesés rekordot ért el (általólag több »ideges« férj tett példálózgató célzásokat mellette ülő feleségének), aztán mint a mimikáának igazi mesterét.

Frizzo eljátszik egész szindarabokat egyedül. Jön, megy s mikor jön, már új szereplő. Veszekedik önmagával, kidobja önmagát, légyottot ad önmagának s megcsalja saját uri személyét ismét önmagával. Egyszerre pinczér, ur, koldus, kisasszony és hárpia feleség; szoprán, tenor, baszus és énekemester. Egy személyben impresszário, rendező, három énekes tudós és szolga s egy variétében, ahol mindenki megszökik a »művészek« közül, ő maga előadja az egész műsort.

Ez a műsor volt az est csattanója. Frizzo volt orfeum-énekes, bűvész, parodista, eltűnő hölgy. Játszott csörgőkön mesés ügyességgel mint zenebohóc. Mint szerpentin-táncosnő a fényvetítő készüléke pompás gazdagságát mutatta be. (N. B. ez a fényvetítő készülék többet ért a kopott díszleteknél s még kopottabb zeneárnál). Bele kerültek a különféle állatok lofogói és színei is a szerpentin-táncba; a magyart, olaszt és francziát megéljeneztek, a németnek a sas miatt az osztrák sógorral való összevétel miatt abczugok jutottak, úgy hogy az orosz sas jónak látta megjelenés nélkül odább röppenni. Persze az osztrák fel sem tűnt a láthatáron.

Legérdekesebbek voltak Frizzonak, a mimikusnak mutatványai. Ebben a tekintetben különösen az adott értéket, hogy a maszkhöz mindig a kellő arczjátékot, sőt a nagy zeneszerzőknél még a dirigálási módot is bemutatta. Nagy megfigyelő és utánzó tehetség kell ehhez a meglepő élethűséghez. Így jelentek meg előttünk Gribaldi, Viktor Emánuel, I. Ferencz József, Krüger apó, Haydn, Beethoven, Liszt (igen jó), Offenbach, Gounod, Wag-

ner, Mascagni, Verdi stb. Egyik hívebb utánzat, mint a másik.

Ha a többi mutatvány is ilyen tartalmas lesz, nagyon érdemes megtekinteni.

Megelőzőleg Pailleron egy szellemes, finom egyfelvonásosát. A szikrát adták. A társulat három kiválóan intelligens és tehetséges tagja, *Berlányi Vanda*, *Kesztlerné* és *Tóth Elek* lépett fel benne, mondanunk sem kell tehát, hogy az előadás mintaszertű volt. Igazi élvezet volt hallani e három kiváló művészt, micsoda remek egybevágó előadást tudtak produkálni, hármásban, a mikor más nem rontatta a hatást.

Persze azért csak nem lehetett teljes az élvezet. A karzatra éretlen suhancok és érett csibészek légiója vonult fel, azok csaptak olyan vásárt, mintha a Kommandáns-réten lettek volna. A két rendőr bölcs nyugalommal szemlélté mindezeket, nyilván abból indulván ki, hogy ők tiszteletjeggyel élveznek, nem hagyják hát magukat zavartatni és ők sem zavarják a lármázókat. Remélhetőleg a két rendőr teljesen jól mulatott; nagy megnyugvásunkra szolgálna mindnyájunknak, a kik a karzati kiabálás és röhögés miatt bosszankodtunk, ha ez irányban hivatalos megnyugtatót kapnánk.

Dr. K. A.

Frizzó II-ik estélye lesz ma a Szigligeti-színházban. *Páralan bérletszűnetben.* A t. páralan bérletők jegyei ma déli 12 óráig fenntartatnak.

Frizzó előadását megelőzi Dálnoky Nagy Lajos poetikus gyönyörű kis vígjátéka a *Harag*. Ebben a kis darabban E. Kovács M. Berlányi Vanda, Kesztlér Ede és Szőke Sándor játszanak.

Nem kell a debreczeni színház. *Somogyi* direktortól a következő nyilatkozatot vettük:

Tek. Szerkesztő ur!

A »Nagyvárad Napló« tegnap, s a mai »Nagyvárad«-ban a debreczeni színházért pályázók között olvastam a nevemet, e helyett kell kijelentem, hogy e hir minden alapot nélkülöz, mert én egyáltalán semmiféle lépést a debreczeni színház elnyerhetéséért nem tettem.

Szerkesztő ur kész híve

Somogyi,
igazgató.

**Frizzo világhírű átváltozó művész
második fellépte.**

Szigligeti-Színház.

Bérletszűnet.

Ma, szerdán 1904 január 27-én:

A viszontagságos éj.

Ezt megelőzi:

A H A R A G.

HELYARAK: Nagypáholy 14 korona. Földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsolye 3 kor. Korszék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkélyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor. Erkélyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártzék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy színlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénziárnyitás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. óráig előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

EGYESÜLETEK.

Az O. P. E. közgyűlése. A kath. írók és hírlapírók országos *Pásmány-egyesülete* 1904. évi január hó 28-án, csütörtökön tartja hatodik *rendes közgyűlését*, melynek tárgysorozata a következő: D. e. 10 órakor az egyetemi templomban háláadó sz. mise. Mondja dr. Kiss János, p. prelátus. — Ugyanakkor sz. mise az elhunyt tagok emlékeztérére, mondja dr. *Giesswein* Sándor, apátkanonok. D. u. 6 órakor a Budapesti Katolikus Kör nagytermében *közgyűlés* a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtárgyi jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Az 1904-iki költségvetés. 5. Az elnökök és tiszviselők választása 3 évre, 60 választmányi és 3 számvizsgáló választása 1 évre. 6. Indítványok. A közgyűlés után társas vacsora a Katolikus Kör helyiségében. — Etkezés étlap szerint.

MULATSAG.

Farsangi Naptár.

Január 30. Kiskereskedők táncszűtelye a Kereskedelmi csarnokban.

Február 6. Helyőrségi bál.

Február 6. Postatisztek és szolgák bálja a Zöldfában.

Február 7. Kath. Legényegylet bálja a Zöldfában.

Február 10. Kath. Kör. bálja.

A Katolikus Bálra megérkeztek a külön e célra Budapestről rendelt meghívók! Rendkívül izléses papír, a melyre a barna és vörös színben nyomott szöveg pompásan fog illeni. A meghívók most vannak nyomda alatt s még e hét végén szét fognak küldetni. A ki meghívóra igényt tart s tévedésből nem kapott, sziveskedjék szerkesztőségünkkel egy levelező lapon címét közölni. Itt említjük meg, hogy a bál iránt már is rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik nemcsak Nagyvárad, hanem a vidék, sőt a szomszéd megyék előkelő társadalmában is. Legutóbb Szilágy megyéből is ígérkeztek vendégek, úgy hogy ez a bál a tél elit-mulatságai sorában a legsikerültebbnek ígérkezik.

Kiskereskedők táncszűtelye. Az előjelekből ítélve az idei farsang egyik legsikerültebb mulatsága a kiskereskedők f. hó 30-án tartandó táncszűtelye lesz. A rendezőség mindent elkövet, hogy az estély sikere a legmagasabb szinten álljon.

Hogy semmiben sem legyen hiány, a rendezőség *Kovács* kert-utcai vendéglőst bízta meg az ételek és italok felszolgáltatásával.

A táncrendező ifjúságot kéri a rendezőség, hogy ma este fél kilenczkor a társulati helyiségben megjelenni sziveskedjenek, a még hátralevő teendők megbeszélésére végett. **A névre szóló belépő jegyeket csak a tulajdonos, vagy annak családja használhatja.**

Igazságszolgáltatás.

Hegyköznyaki Horátlusok.

— Esküdtbíróági tárgyalás. —

A három Juhász testvér bűnpörében, akik *Finta* Lajost megölték Hegyköznyakon, ma hozott ítéletet az esküdtbírószék.

A beidézett tanúk kihallgatása a késő délutáni órákig elhúzódott s a tanuvallomásokból megállapítható, hogy *Juhász* Lajos kaszafésztől pusztult el *Finta* Lajos.

A bizonyítási eljárás befejezése után *Vámossy* Mihály a véd beigazolt tényeit csoportosítva vádbeszédjében, a három Juhász

testvért emberölés bűntettében indítványozta bűnösnek kimondani.

Dr. Krippka Henrik, dr. Thury Kálmán és dr. Dénes Sándor védőbeszéde után az esküdtek visszavonultak verdikthozatalra.

TANUGY.

Az iskolaszék ülése. Nagyvárad város községi iskolaszékének tagjait a városház tanácstermében folyó hó 28-án csütörtökön d. u. 4 órakor tartandó havi gyűlésre tisztelettel meghívom. Nagyvárad, 1904. évi január hó 23-án. Rimler Károly iskolaszéki elnök.

TAVIRATOK

Az ülés vége.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, jan. 26. (Saj. tud. táv.) A képviselőház mai ülésének végén váratlan határozati javaslatot tett Smialovszky Valér kormányparti képviselő. Ez indítvány lényege, hogy vegyék le a kitűzött javaslatokat napirendről és küldjék ki a Ház egy pártközi bizottságot, a kibontakozás lehetőségének megvitatására.

Keressen e pártközi bizottság módzatot a kölcsönös megállapodásra.

E bizottság a házszabályok figyelmes szemellátásával megtalálhatja a kivezető utat. E pártközi bizottság nyilvánosan folytatná tárgyalásait.

A javaslatot külön indítványként is benyújtja Smialovszky a ház elé.

Az indítvány általános nagy feltűnést keltett. A szélső jobb s az ellenzék helyeselte az indítványt, Tisza szűkebb pártja közönyösen fogadta. Allitól Smialovszky már előzetesen közölte Tiszával az indítványt, de Tisza nem fogadta el.

Smialovszky indítványa után Polonyi személyes kérdésben szólal föl.

Majd Zboray és Ugron Gábor szólalt föl: Kaas Ivor br. pedig a néppárt védelmére kelt.

Tisza reflektált Polonyi szavaira s az ülés d. u. 4 órakor véget ért.

Tisza István bécsi utja.

Budapest, jan. 26. (Saj. tud. táv.) Tisza István éjjel 11 órakor Bécsbe utazik s holnap este jön vissza a fővárosba.

Megczáfolt pletyka.

Budapest, jan. 26. (Saj. tud. táv.) Egyik fővárosi hirlap érdekes pletykát közölt a múlt vasárnapi számában. — Gombaszögi Margit ismeret szépségű fővárosi színésznő nevével kapcsolatban egyik főherceg szerelmi viszonyáról szólott az érdekes hír, amit most hivatalos helyről a leghatározottabb hangon megczáfolnak, kijelentve, hogy a főherceg a színésznőt nem is ismeri.

Károly György és Fényes László affaireje.

Budapest, jan. 26. (Saját tud. táv.) Károly György és Fényes László kö-

zött ma megtörtént a párbaj. Fényes mellén hosszú mély vágást kapott.

A nagyikikindai képviselőválasztás eredménye.

Nagykikinda, január 26. (Saj. tud. távir.) Délután 4 órakor a záróra kitűzése előtt az arányszámok:

Telecsky 837

Zichy W. 268

Petrovics 63

Ezután Zichy és Petrovics visszaléptek s Telecskyt egyhangulag választották meg nagyikikindai képviselővé.

Az ujságírók munkaszünete.

Budapest, jan. 26. (Saját tud. táv.) Az Otthon-ban ma rendkívüli választmányi ülést tartottak Rákossy Jenő elnökletével. A gyűlés egyetlen tárgya a felmerült munkaszünet kérdése volt. Többek hozzászólása után az indítványt elfogadták s tiltakoztak az ujságírók ipari foglalkozások közé sorozása ellen.

Ottó főherceg Abbáziában.

Bécs, jan. 26. Ottó főherceg tegnap este több heti tartózkodásra Abbáziába utazott. (M. T. I.)

Villamos összeütközés.

Bécs, jan. 26. Ma reggel a villamos közúti vasut két vonata összeütközött. Négy személy megsérült. (M. T. I.)

Esztergommege felirata.

Esztergom, jan. 26. Esztergomvármegye közönsége feliratot intéz a képviselőházhoz, a melyben azon községekre súlyosan nehezedező költségeknek, melyeket az elhagyott gyermekek gondozására fordít, az államra való áthárítását kérelmezi. Így a hatóságilag elhagyottaknak nyilvánított gyermekek gondját 15-ik évükig az állam viselné. A feliratot pártolás végett valamennyi törvényhatóságnak megküldötték.

Megsebesült hadügyminiszter.

Páris, január 26. A Havas-ügnökség jelenti Sant-Domingóból: Los Lanosban véres küzdelem volt, a melyben a hadügyminiszter megsebesült. Ma reggel a hadügyminiszter behalt sebeibe. (M. T. I.)

Sikkasztó pénztáros.

Nassau, jan. 25. Grenginget, a Nassau Trust Company pénztárosát letartóztatták, mert avval gyanúsítják, hogy 80—100,000 dollárt sikkasztott. Ezért a társaság ma irodáit meg sem nyitotta. (M. T. I.)

Keleti reformtervek.

Belgrád, január 26. A szerb kormány kész mindenben támogatni a szövetséges hatalmak reformterveinek keresztülvitelét s mindenképpen azon van, hogy Szerbia ne veszítse el O-Szerbia területét. (M. T. I.)

REGÉNY CSARNOK.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. —

(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)

Irtá: Max Pemberton.

— Persze, fiam, de nem itt! . . . Hanem olyan helyen, ahol majd holnap jó étvágygyal ébredünk föl mindannyian . . . Hallotta-e hírét, Dolly, hogy én nagyon erős vagyok? . . . Na,

lássá, egy ölbe kapom önt, mint a pelyhet, s aztán megyünk . . . megyünk . . . hát hová is mehetnénk máshová, mint Bellenden Ruth házába?

Dolly nem felelt, csak a karjaimba rokkadt, mint a halálra fáradt gyerek. Bligh Péter egész hosszában az orrára bukott a kerítés előtt, Seth Barker pedig félre beszélt. Odaálltam elébe és sok fáradságomba kerültem, míg megértethettem vele, hogy mit akarok, de végre mégis megértette s akkor szót is fogadott.

— Nyissa ki a kertajtót — mondtam neki — ha másképen nem megy, törje be a dorongjával. De nyissa ki, az Isten szerelmére! Seth Barker megcsóválta feje fölött a dorongját s olyat sujtott a kertajtóra, hogy egy várkaput is bedönthetett volna vele. Én rögtön beszaladtam a kis Dollyval a kertbe és futomban odakiáltottam Seth Barkernek, hogy az Istenért, hozza be magával Bligh Pétert is.

Azt gondoltam, hogy a ház ugyanis üres lesz, legokosabb hát, ha betörünk s aztán jól bezárunk ajtót-ablakot, hogy a kőd utánunk ne jöhessen. Versenyt futottunk a halállal és szerencsére még előtte jártunk egy lóhosszal.

Hozza be mister Blighet is — szoltam Barkernek — és törje be azt a másik ajtót is! . . . de gyorsan!

Ekkor már ott voltunk a verandán, a házba nyíló ajtó előtt és Seth Barker épen megsuhogtatta a dorongját, hogy betörje ezt a másik ajtót is, mikor az ajtó birtelen kinyílt, nagy világosság áradt ki a verandára s egy kellemesen csengő férfi-hang így szólt:

— Gyorsan, uraim! és csukjuk be az ajtót hamar, ha kedves az életünk!

XII. FEJEZET.

Melyben átéljük az alvó évszak veszedelmeit

Képzeltetik, mennyire meglepett, hogy valaki itt maradt a hában a Czerny Edmond emberei közül! Az első pillanatban annyira megdöbbentem, hogy nem tudtam, bemenjek-e vagy meneküljek. A lámpás szinte elkápráztatt, amint a szemeimbe sütött, úgy hogy semmit se láttam. Emlékszem: Dolly Vennt az ölemben tartottam, Seth Barker pedig Bligh Pétert vonszolta és czipete befelét, úgy hogy senki se csodálkozhatik habozásomon. Mert mind a négyen félholtak voltunk — s hogyan merhettem volna bemenni a házba, mikor azt se tudtam, hányan vannak odabent s mikor talán a házban is ép oly biztos halál várt reánk, mint a szigeten? . . .

De, mielőtt még elszánhattam magamat valamire, az előbbi hang ismét megszólalt s ez uttal sürgetőleg kért:

— Jöjjenek be gyorsan, uraim, nincs veszteni való időnk, mert a kőd mindjárt megtölti az egész házat s akkor mindnyájan elvesztünk!

— Ez a hang nem csalhat, — gondoltam magamban, — menjünk be hát!

Valami titkos ösztön azt sugta, hogy ez az idegen nem ellenségünk s midőn megpillantottam őt a szomszéd szoba küszöbén, amin magasra tartotta a lámpást, hogy világítson, minden habozásomnak és aggodalmamnak egyszerre vége lett. Gyorsan besiettem utána a másik szobába, amelynek ajtaját gondosan becsukta, mihelyt mindnyájan belül voltunk.

Ezt a szobát nem láttam akkor, mikor Bellenden Ruthnál voltam. Nem igen nagy szoba volt, de mindjárt észre vettem, hogy az ablakai gondosan le voltak függönyözve, sőt úgy szólván eldugaszolva s a szobának egyik felében egész csomó furcsa szerszám, afféle vegyműhelyi gépek és készülékek egész sora állt. Egy vékony rézcsőben lobogva égett valamely gáz, míg az egész szobában hűvös, éltető levegő keringett. Akárhohal voltunk, annyi bizonyos, hogy itt legalább föl lehetett lélekezni; s már ez is valóságos isten-áldás volt.

(Folt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Biharmegyei községeknek t. Előjáróságaihoz. Egyesületünk alkalmat óhajtván nyújtani a községeknek, hogy magukat megfelelő bitákkal elláthassák, másrészt pedig, hogy tenyésztők a tenyész célra megfelelő bikákat értékesíthessék, elhatározta, hogy B.-Ujfaluban 1904. március 2-án tenyészbika vásárt rendez.

Az egyesület gondoskodni fog arról, hogy a tenyészbika vásárookra a legelismertebb tenyésztők bikáikat felhajtják s így a községeknek módjukban lesz a vásárokon olyan bikákat beszerezni, melyek a köztenyésztésre teljesen megfelelnek.

A tenyészbika vásárokon az egyes községek által megvételre kiválasztott bikát a kerületi állattenyésztési felügyelő a kialakított árban megvásárolja s az állam által engedélyezett kedvezményes uton a községeknek átadja. Nevezetesen a községek a kialakított bikák árából 10 százalék engedményt kapnak s az ezen engedmény levonása után fennmaradó összeget 3 féléves kamatmentes részben tartoznak megfizetni. Ezen felül még az állami közvetítés útján a községek által vásárolt bikák elhullás ellen 1 évig biztosítva is lesznek ingyen.

Ezenfelül felhívjuk a vármegye összes községeknek Előjáróságát, hogy 10-ig jelentsek be, miszerint van-e tenyészbikára szükségük s ha igen, óhajtják-e azokat a berettyóújfalusi bikavásáron beszerezni.

Ezen bejelentés már csak azért is szükséges, hogy egyesületünk biztosíthassa a tenyésztőket, hogy a vásárokon lesznek vevők a bikákra; enélkül nem is kérhetjük fel a tenyésztőket, hogy bikáikat a vásárookra felhajtják.

A bikavásárokon nagyon természetesen magántenyésztők is beszerezhetik bika szükségleteiket.

A biharmegyei gazd. egyesület elnöksége.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1904. jan. hó 25-ik napján tartott vásárban eladott természettermények és élelmi szereknek.

Tiszta buza 14.80—14.60. Kétszeres buza 12.40—12.—. Rozs 12.——11.80. Arpa 10.80—10.60.—. Zab 10.60—10.40. Tengeri 10.40—10.20. Borsó 32.—. Lencse 36.—. Bab 17.—. Köleskása 24.—. Burgonya 4.80 100 kiló lángliszt 26.—. Zsemlyeliszt 25.60. Fehér kenyér liszt 24.80. Barna kenyér liszt 22.—. Széna fuvarral 4.60. Sózott szalonna 152.—. 6 kiló zsúp-szalma —.20. 150 dkr. alom-szalma —.12. 1 köbméter bükkfa 6.60. Tölgyfa 6.—. Cserfa 6.80. 1 kiló marhahus I. oszt. 1.04. Marhahus II. o. —.96. Marhahus III. o. —.88. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter új-bor —.68. Pálinka —.72. Szilvapálinka 1.60. Szesz 2.—. 1 méterm. kőszó 21.50. 1 mm. nyers faggyú 48.—. 1 mm. olvasztott faggyú 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 mm. birka gyapju —. 1 mm. magyar gyapju —. 1 htr ó-bor 60.—. 1 htr új-bor 34.—. 1 mm. mész 1.40. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.—. 1 mm. kendermag 20.—. 1 mm. köles —. 1 mm. repce —. 1 mm. dió 40.—. 1 mm. mogyoró —. 1 mm. aszalt szilva 46.—. 1 kgr. savanyú káposzta —.24. 1 kgr. szalonna 1.52. 1 kgr. sertés-hus 1.28. 1 kgr. juh-hus —.76. 1 kgr. vereshagyma —.14. 1 kgr. foghagyma —.38. 1 kgr. bors 2.20. 1 kgr. paprika 3.60. 1 kgr. barna kenyér —.20. 1 ltr kőolaj —.44.

Forgalmi kimutatás 1904. jan. hó 25-ről. Tiszta buza körülből 400 hltr. Kétszeres buza 60 hltr. Rozs 140 hltr. Arpa 40 hltr. Zab 90 hltr. Tengeri 450 hltr. Burgonya 40 hltr.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 60 drb. Félhizott 180 drb. 2 évestől feljebb 1

120 drb. 1 évestől 2 évesig mintegy 220 drb. Süldő 250 drb. Malacz 430 drb. Hizott marha 160 drb. Jármos ökör 340 drb. Fejős tehén 280 drb. Borju 327 drb. Bivaly — drb. Juh és kecske 30 drb. Ló 617 drb.

Marha ártáblázat 1904. jan. 25-ről. 1 pár I-ső rendű jármos ökör 600—680 kor. 1 pár II-od rendű jármos ökör 480—580 k. 1 pár III-ad rendű jármos ökör 140—470 k. 1 drb fejős tehén 130—260 k. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 150—300 k. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 120—200 k. 1 drb veres borju 26—50 k. 1 db féléves borju 46—78 k. 1 drb egy éves borju 58—82 k. 1 drb két éves borju 76—180 k. 1 drb hizott sertés 100 kgr.-ként 112—116 1 pár fél éves sertés 40—56 k. 1 pár egy éves sertés 60—140 k. 1 pár két éves sertés 130—190 1 drb ló 130—240 k. 1 pár ökörbőr 40—50 1 pár tehénbőr 26—36 k. 1 pár borjubőr 10—20 k. 1 pár lóbor 10—20 k.

Értéktőzsdé

	Budapest, jan. 26.
Oszták hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

	Budapest, jan. 26.
Buza októberre	7.36
Buza áprilisra	7.38
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	6.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1904. jan. 26-án.

Magyar aranyáradék 4%	119.—
Magyar koronajáradék	99.10
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4,1/2%	91.30

Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	98.75
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98.50
Italmérési jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldtehermentesítési kötvény	98.50
Magyar nyeeomény-sorsjegy-kölcsön	2000.0
Tiszaszabályzás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	100.85
Oszták járadék papirban	23.470
Oszták járadék papirban	90.500
Oszták járadék aranyban	55.—9
Oszták korona	08.671
Oszták államsorsjegyek	05.271
Oszták magyar bank részvény	39.211
Magyar hitelbankrészvény	50.—0
Oszták hitelintézet részvény	55.—7
Párisi vista	91.177
29 frankos arany (Napoleon'dor)	67.561
Németbirodalmi márká	17.9—
Londoni vista	2.208
20 márkás arany	6.923

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Hirdetmény.

A „Nagyváradai Hitelbank Részvénytársaság”

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.) elfogad betéteket könyvecskékre és folyó számlára: 6 hóig elhelyezett összeg után **5%-os kamatot fizet.**

Előnyös feltételek mellett leszámítol váltókat.

Jelzálogra kölcsönöket nyújt. Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

Nagyvárad, 1903. december hó.

Az igazgatóság.

Pártoljuk a hazai ipart!

Hazai vászongyárak raktára

Nagyváradon, **Spitzer Testvérek cégénél** Zöldfa-utca.

A hazai vászon raktár rövid fennállása óta, már is kivívta a nagy vevőközönség rokonszenvét, mert csak kitűnő jó és teljesen megbízható tartósságú áru jön forgalomba

olcsó szabott gyári árak mellett.

Ezáltal a túlfizetés teljesen ki van zárva, mert az árak előre megállapított árjegyzék szerinti.

Árjegyzék kivonat:

Rózsahegyí vászon bármely fehéreműre jó	5.— frt.
Késmárki > női férfi fehéreműre kitűnő	6.— >
Uj-patyolat > különösen ágyműre jó	7.50 >
Ilka > legfinomabb fehéreműre	8.— >
Siffon 21. számú minden fehéreműre jó	6.60 >
> CF. > párna és paplanlepedőre kitűnő	7.20 >
> O. > férfi ingekre legkitűnőbb	8.70 >
Kroazé négy nyüstös férfi lábravalóra páratlan jó	7.80 >
Szatin utólréhetlen jó tartósságú lábravalóra	11.50 >
Vágvölgyi vászon alsó lepedőre erős szálú	6.— >
Uj-patyolat paplanlepedőre kitűnő jó	7.20 >

Asztalneműek kizárólag késmárki legjobb készítmények.

6 szem. asztalteríték fehér tiszta len legjobb	4, 5, 6 frt.
6 > színes tiszta len	3, 4, 5 >
12 drb. finom asztalkendő fehér tiszta len	4, 5, 6 >
12 > törülköző fehér kitűnő jó minőségű	4, 5, 6 >

Tányértörlek, portörlek, szakajtó-ruhák, derékaj, paplan és matrác.

Kész fehéreműek ugyancsak hazai legjobb vásznakból gondosan jól elkészítve gyári árjegyzék szerinti árak mellett. 608.

„TISZANTUL”

politikai és érdekköröktől független politikai napilap.

Az Alföld legolvasottabb lapja Nagyváradon, Bihar- és a szomszéd megyékben rendszeresen nagy elterjedésnek örvend.

Előfizetési ára:

Nagyváradon negyedévre . . . 5 korona
Vidéken . . . 6

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a lat. szert. kath. lelkészi hivatalok számára egyházzhatóságilag jóváhagyott következő nyomtatványok

Kereszteltek }
Bérmáltak }
Egybekeltek } anyakönyve, diósgyőri
Megholtak } papíron.
Megtértek }
Eltértek }

Bevétel }
Kiadás } templomszámadáshoz.

Alapítványok törzskönyve.
Anyakönyvek betűrendes mutatója.
Jegyesek naplója.

Kereszteltek }
Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
Megholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.
Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

eresi látogatás jegyzőkönyve.
Esperesi gyűlés jegyzőkönyve.
Jelentési alapítványokról.
Év jelentés iskolákról.
Templomi leltár.
Catalogus librorum.
Családi értesítő.
Elbocsájtó levél.
Keresztelési jegy.
Keresztelési Emlék.
Esketési jegy.
Iktató könyv.
Kézbesítő könyv, kötve.
Imádság a szt. mise után (kemény papíron).

Kiadóhivatalunknál megrendelhetők

a Szent Vincze Intézet kiadásában megjelent b. e. NOGALL JANOS szerkesztette hitbuzgalmi munkák:

(Director instituti etiam sacra assignat pro pretio libellorum.)

Krisztus követése. 80 fillér, 8, 12, 16 korona.

Ligouri Szent Alfonz Vezérkönyve. 3 korona.

Boldogasszony követése. 2 korona 40 fillér.

B. Skupuli Lőrincz Lelki Harca. 2 korona.

Szeráf Hangok Szent Teréziától. 2 korona 40 fillér.

Keresztény Vezérczikkek. 2 korona.

Az Urangyala, füzve 2 kor.

Lilomszálak, füzve 3 kor.

Csarnok, 3 korona.

Szent Halmok, 3 korona.

Eredeti bolti áron kaphatók a PUSTET-féle liturgikus könyvek:

Breviarium, Missale, Pontificale Rituale etc.

Szent László nyomda

elvéllal és készít:

izléses kivitelben

mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos áron inellett.

Névjegyekben, eljegyzési s esketési jelentésekben folyton a legújabb.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Nyomdai műintézetünkben a legnagyobb körültekintéssel készítettnek:

Hírlapok, folyóiratok, könyvek, füzetek, röpiratok, körlevelek, falragaszok, hirdetések, részvények, árjegyzékek, jegyzőkönyvek, pénz- és hitelintézeti nyomtatványok, étlapok, meghívók, szinlapok, egyházi és mindennemű világi nyomtatványok, névjegyek, tánczrendek palaczkfeliratok, sorsjegyek, gyászjelentések, levelepapírok és borítékok valamint más itt elő nem sorolt nyomtatványok.

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a gör. szert. kath. lelkészi hivatalok számára főhatóságilag jóváhagyott következő román nyelvű egyházi nyomtatványok:

1. Informatio papi özvegyekről s árvaokról.	12. Bevételi } számadás-ívek.
2. Megtértek jegyzéke.	13. Kiadási }
3. Hitehagyottak jegyzéke.	14. Adósok jegyzéke.
4. Elvált házasságok jegyzéke.	15. Kereszteltek }
5. Szerződés szerinti vagy házasságok jegyzéke.	16. Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
6. Vegyes házasságok jegyzéke.	17. Megholtak }
7. Jelentés a kántor-tanító magaviseletéről.	18. Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
8. Kimutatás a plebánia állapotáról.	19. Iskolai jelentés.
9. Kereszteltek } anyakönyve, diósgyőri	20. Jelentés a templompénztár számadásairól.
10. Egybekeltek } papíron.	21. Kereszteltek }
11. Megholtak }	22. Egybekeltek } anyakönyvi másolata.
	23. Megholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.

Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

KÖNYVNYOMDA.

Tömöntöde.

Disz és műkönyvkötészet.

Vonalzó intézet.

Ruggyanta bélyegző gyártás.